**-PROCEDURA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ATAKIEM Z POWIETRZA**

Procedura została opracowana na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820 ze zm.) – art. 10 ust. 1 pkt 1,
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.),
- wytycznych Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Policji oraz Straży Pożarnej, a także rządowego „Poradnika Bezpieczeństwa".

**Cel procedury:**

Zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa dzieciom oraz personelowi przedszkola w przypadku wystąpienia zagrożenia atakiem z powietrza (np. ogłoszenie alarmu powietrznego) poprzez sprawne przeprowadzenie ewakuacji do miejsc bezpiecznych lub schronienia oraz właściwe współdziałanie ze służbami ratunkowymi.

**Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:**

**Dyrektor przedszkola** określa, wdraża i aktualizuje szczegółowe zasady postępowania dla nauczycieli oraz personelu w sytuacji zagrożenia atakiem z powietrza:

- podejmuje decyzję o ogłoszeniu alarmu wewnętrznego i natychmiastowym skierowaniu wszystkich osób przebywających w budynku do wyznaczonych miejsc bezpiecznych / ukrycia,
- koordynuje przebieg ewakuacji/schronienia i powiadamia służby ratunkowe oraz organ prowadzący,
- utrzymuje łączność ze służbami cywilnymi i wojskowymi (zarządzanie kryzysowe) oraz podejmuje decyzję o odwołaniu alarmu.

**Nauczyciele i specjaliści przedszkola:**

- bezwzględnie odpowiadają za życie i zdrowie powierzonych ich opiece dzieci od momentu ogłoszenia alarmu do jego odwołania,
- sprawnie, bez wywoływania paniki, przemieszczają całą grupę do wyznaczonego bezpiecznego miejsca (np. na najniższą kondygnację, do pomieszczeń bez okien, schronu/ukrycia),
- sprawdzają stan liczbowy grupy przed przyjściem do miejsca schronienia i po nim,
- organizują czas dzieciom w miejscu bezpiecznym, dbając o ich stan emocjonalny i poczucie bezpieczeństwa.

**Pracownicy obsługi i administracji:**

- natychmiast zabezpieczają budynek po ogłoszeniu alarmu (zamknięcie okien, drzwi zewnętrznych, wyłączenie zaworów gazu, prądu i wody, jeśli procedura tego wymaga i jest na to czas),
- wspomagają nauczycieli w bezpiecznym i sprawnym przemieszczeniu dzieci (zwłaszcza najmłodszych lub z niepełnosprawnościami) do strefy bezpiecznej,
- sprawdzają ciągi komunikacyjne, łazienki i pomieszczenia wspólne, aby upewnić się, że nikt nie pozostał na wyższych kondygnacjach/w otwartej przestrzeni,
- weryfikują zabezpieczenie i zamknięcie wejść głównych przedszkola.

**Sposób prezentacji procedury:**

1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola.
1) Zapoznanie nauczycieli, wychowawców i pracowników przedszkola z obowiązującymi procedurami postępowania w sytuacji zagrożenia .
2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z treścią procedur.
3) Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać dyrektor przedszkola z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

**4)** Zasady wchodzą w życie z dniem podpisania Wprowadza się zmiany w treści zasad z dniem ……

**OPIS PROCEDURY**

**SYMPTOMY WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA**

Zgodnie z obowiązującymi zasadami ogłoszenie alarmu dla ludności następuje poprzez ciągły, modulowany dźwięk syreny trwający 3 minuty, natomiast odwołanie alarmu poprzez ciągły, jednostajny dźwięk syreny trwający 3 minuty. Jeśli słyszysz alarm z powietrza, oznacza to konieczność szybkiego i spokojnego działania.

**ZASADY NADRZĘDNE**

**Po usłyszeniu alarmu ataku z powietrza – „modulowanego sygnału trwającego przez 3 minuty" – pracownik przedszkola powinien:**

1. **ZACHOWAĆ SPOKÓJ.**
2. **POZOSTAĆ Z DZIEĆMI.**
3. **PRZERWAĆ ZAJĘCIA.**
4. **ZABRAĆ LISTĘ OBECNOŚCI.**
5. **UDAĆ SIĘ Z DZIEĆMI USTALONĄ DROGĄ DO MIEJSCA SCHRONIENIA.**
6. **SPRAWDZIĆ LICZBĘ DZIECI.**
7. **ZAPEWNIĆ OPIEKĘ I SPOKÓJ DZIECIOM.**
8. **PRZEKAZAĆ INFORMACJĘ O STANIE GRUPY DYREKTOROWI PRZEDSZKOLA.**
9. **POZOSTAĆ W MIEJSCU SCHRONIENIA DO ODWOŁANIA ALARMU I OTRZYMANIA INFORMACJI O MOŻLIWOŚCI JEGO OPUSZCZENIA.**

**Należy stosować się do poleceń służb oraz oficjalnych komunikatów administracji publicznej!**

**I. SCHEMAT DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW PRZEDSZKOLA PO USŁYSZENIU SYGNAŁU ALARMU ATAKU Z POWIETRZA**

**Działania dyrektora przedszkola:**

**KROK 1. ROZPOZNANIE SYTUACJI, ZACHOWANIE SPOKOJU I OPANOWANIA.**

Dyrektor przedszkola:

- podejmuje działania mające na celu ochronę dzieci i pracowników,
- sprawdza oficjalne informacje dotyczące rodzaju zagrożenia: alert RCB, RSO, oficjalne komunikaty właściwych służb i organów administracji,
- ustala, czy alarm jest związany z rzeczywistym zagrożeniem czy z wcześniej zapowiedzianym ćwiczeniem,
- w przypadku rzeczywistego zagrożenia uruchamia obowiązujące w przedszkolu procedury bezpieczeństwa dotyczące alarmu z powietrza.

Uwaga: w sytuacji bezpośredniego zagrożenia nie należy oczekiwać na dodatkowe potwierdzenie, jeżeli opóźnienie mogłoby narazić dzieci lub pracowników na niebezpieczeństwo.

**KROK 2. OGŁOSZENIE ALARMU WEWNĘTRZNEGO W PRZEDSZKOLU.**

Dyrektor przedszkola niezwłocznie przekazuje nauczycielom i pracownikom ustalony wcześniej komunikat głosowy oraz sygnał wewnętrzny: **„UWAGA! OGŁOSZONO ALARM. PROSZĘ NIEZWŁOCZNIE ZAPEWNIĆ DZIECIOM BEZPIECZNE SCHRONIENIE W WYZNACZONYCH MIEJSCACH. NAUCZYCIELE ZABIERAJĄ LISTY OBECNOŚCI I POSTĘPUJĄ ZGODNIE Z PROCEDURĄ".**

**PAMIĘTAJ!**

Alarm powietrzny nie jest sygnałem do opuszczenia budynku i wyjścia na otwartą przestrzeń. W przypadku zagrożenia z powietrza należy dążyć do jak najszybszego umieszczenia dzieci i pracowników w odpowiednio wybranym, bezpiecznym miejscu wewnątrz budynku. Rządowy „Poradnik Bezpieczeństwa" wskazuje, że schronienie powinno być w miarę możliwości pozbawione okien, posiadać grube ściany i strop oraz możliwość bezpiecznego opuszczenia pomieszczenia (gov.pl).

**KROK 3. POWIADOMIENIE SŁUŻB.**

W przypadku rzeczywistego zagrożenia dyrektor przedszkola:

1) Stosuje się do komunikatów i poleceń służb.
2) W sytuacji wymagającej interwencji korzysta z numeru alarmowego 112.
3) Przekazuje służbom w szczególności:
   - nazwę i adres przedszkola,
   - liczbę dzieci,
   - liczbę pracowników,
   - informacje o osobach wymagających pomocy,
   - informacje o zaobserwowanych zagrożeniach;

**KROK 4. POWIADOMIENIE ORGANU PROWADZĄCEGO.**

Zgodnie z przyjętymi w przedszkolu procedurami dyrektor informuje odpowiednio drugą stronę. Komunikację prowadzi się za pośrednictwem oficjalnych kanałów.

**KROK 5. KONTAKT Z RODZICAMI.**

**W czasie trwania alarmu dzieci pozostają pod opieką przedszkola. Dyrektor przekazuje rodzicom/opiekunom prawnym informacje wyłącznie zgodnie z komunikatami kierownika i służb.** Informacje przekazuje się SMS-em, poprzez ustalony w przedszkolu system komunikacji z rodzicami lub innym oficjalnym kanałem. **Należy unikać sytuacji, w której wielu rodziców jednocześnie telefonuje do przedszkola!**

II. **SYTUACJA AWARYJNA (BRAK PRĄDU / AWARIA SIECI KOMÓRKOWYCH)**

W przypadku braku łączności telefonicznej lub internetowej komunikację wewnętrzną dla rodziców prowadzi wyznaczony przez dyrektora pracownik obsługi (goniec). Wiadomości dla rodziców będą wywieszane lub przekazywane bezpośrednio po opanowaniu sytuacji zagrożenia.

**ZASADA NADRZĘDNA**

**Rodziców nie należy wzywać do natychmiastowego odbioru dzieci w czasie trwania zagrożenia, jeżeli opuszczenie przez nich bezpiecznego miejsca i przemieszczanie się mogłoby stworzyć dodatkowe zagrożenie.**

**Działania nauczycieli:**

**Po otrzymaniu informacji o alarmie nauczyciel:**

- zachowuje spokój i uspokaja dzieci,
- przerywa prowadzone zajęcia,
- niezwłocznie organizuje przejście dzieci do wyznaczonego miejsca schronienia,
- zabiera ze sobą listę obecności dzieci,
- sprawdza, czy wszystkie dzieci znajdujące się pod jego opieką przemieściły się wraz z grupą i nie pozostawia dziecka bez opieki,
- zwraca szczególną uwagę na dzieci wymagające dodatkowej pomocy,
- stosuje się do poleceń dyrektora przedszkola oraz służb ratunkowych,
- po dotarciu do miejsca schronienia ponownie sprawdza stan liczebny grupy,
- obserwuje zachowania dzieci, aktywnie słucha i okazuje wsparcie.

**ZASADA NADRZĘDNA**

**W czasie alarmu nauczyciel nie może opuścić grupy, nawet w celu uzyskania dodatkowych informacji. Wszystkie dzieci muszą pozostawać pod stałą opieką nauczyciela lub innej osoby dorosłej.**

**III. ORGANIZACJA SCHRONIENIA DZIECI**

**KROK 1. SKIEROWANIE DZIECI DO WCZEŚNIEJ WYZNACZONYCH W PRZEDSZKOLU MIEJSC SCHRONIENIA**, które:

- znajdują się wewnątrz budynku,
- są z dala od dużych przeszkleń i drzwi z przeszkleniami,
- obudowane są grubymi ścianami i stropem,
- zapewniają możliwość przebywania większej liczby osób,

- mają dostęp powietrza oraz wyjście awaryjne.

**KROK 2. WYPOSAŻENIE MIEJSCA SCHRONIENIA W NIEZBĘDNE ŚRODKI I SPRZĘT AWARYJNY.**

**Wyznaczone miejsca schronienia w przedszkolu należy wyposażyć w następujące środki i sprzęt (przechowywane na miejscu lub dostarczane niezwłocznie przez wyznaczonych pracowników obsługi w razie zagrożenia):**

- apteczkę pierwszej pomocy,
- zapas wody pitnej (np. zgrzewki/butelki wody dla każdej grupy),
- oświetlenie bateryjne np. latarki (z uwagi na brak okien w korytarzu i ryzyko odcięcia prądu).

**IV. DZIAŁANIA W MIEJSCU SCHRONIENIA**

**KROK 1. PO UMIESZCZENIU DZIECI W WYZNACZONYM MIEJSCU:**

**Dyrektor:**

- koordynuje działania nauczycieli i pracowników,
- utrzymuje kontakt z właściwymi służbami,
- monitoruje oficjalne komunikaty,
- ustala aktualną liczbę dzieci i pracowników,
- podejmuje decyzje zgodnie z poleceniami służb.

**Nauczyciele:**

- zapewniają dzieciom opiekę,
- uspokajają dzieci i ograniczają panikę,
- utrzymują grupę razem,
- sprawdzają stan liczebny dzieci,
- informują dyrektora przedszkola o brakujących osobach, urazach lub innych problemach.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia nauczyciele:

- przyjmują pozycję ochronną,
- nakazują dzieciom usiąść lub położyć się przy wewnętrznej ścianie nośnej (z dala od drzwi, przeszkleń i ciągów komunikacyjnych prowadzących do okien),
- instruują dzieci, aby przyjęły pozycję ochronną (tzw. pozycję żółwia): podkulenie nóg, zasłonięcie głowy i karku dłońmi/ramionami oraz schowanie twarzy.

**Uwaga! W miarę możliwości należy ograniczyć korzystanie z telefonów do sytuacji niezbędnych.**

**KROK 2. ZAMKNIĘCIE I ZABEZPIECZENIE POMIESZCZENIA.**

**Jeżeli jest to możliwe i nie powoduje opóźnienia w zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom należy:**

- zamknąć okna, opuścić rolety i zamknąć drzwi,
- ograniczyć dostęp do pomieszczeń zagrożonych,
- wyłączyć urządzenia, które mogą stanowić zagrożenie, jeśli pozostaną włączone,
- nie podejmować czynności, które wymagają opuszczenia bezpiecznego miejsca.

**KROK 3. POLICZENIE DZIECI I PRACOWNIKÓW.**

**Po dotarciu do miejsca schronienia nauczyciel dokonuje sprawdzenia obecności. Informację przekazuje dyrektorowi przedszkola:**

Grupa: .....

Liczba dzieci obecnych: .....

Liczba dzieci nieobecnych: .....

Liczba pracowników: .....

Dzieci/ pracownicy wymagający pomocy: .....

**UWAGA!**

1) W przypadku stwierdzenia nieobecności dziecka należy natychmiast poinformować dyrektora, który podejmie dalsze działania i skontaktuje się ze służbami.
2) Nie należy samodzielnie opuszczać miejsca schronienia w celu poszukiwania dziecka, jeżeli stwarzałoby to zagrożenie dla życia lub zdrowia.

**KROK 4. POMOC DZIECIOM WYMAGAJĄCYM SZCZEGÓLNEJ OPIEKI.**

**UWAGA!** Dzieciom najmłodszym, z niepełnosprawnościami, mającym trudności z samodzielnym przemieszczaniem się, wymagającym szczególnej pomocy lub wsparcia podczas przejścia do miejsca schronienia pomagają pracownicy obsługi wyznaczeni do konkretnych grup przez dyrektora.

**KROK 5. DZIAŁANIA, GDY ALARM ZASTANIE DZIECI NA ZEWNĄTRZ.**

**Jeżeli alarm zostanie ogłoszony podczas pobytu dzieci na placu zabaw, spacerze lub poza budynkiem, należy jak najszybciej skierować dzieci do odpowiedniego miejsca schronienia, zgodnie z lokalnymi warunkami i poleceniami służb.**

**UWAGA!** Jeżeli natychmiastowe dotarcie do budynku lub innego schronienia jest niemożliwe, należy wykorzystać najbliższe dostępne bezpieczne miejsce. W przypadku wystąpienia eksplozji na otwartym terenie oficjalny „Poradnik Bezpieczeństwa" zaleca padnięcie na ziemię, najlepiej w zagłębieniu terenu, i osłonięcie głowy.

**KROK 6. DZIAŁANIA PO ODWOŁANIU ALARMU.**

**Po usłyszeniu ciągłego, jednostajnego dźwięku syreny trwającego 3 minuty oznaczającego odwołanie alarmu dyrektor:**

- sprawdza oficjalne komunikaty służb i weryfikuje sygnał odwołania **(UWAGA! Odwołanie alarmu dla nauczycieli i dzieci następuje wyłącznie na wyraźny komunikat dyrektora przedszkola, a nie na podstawie usłyszenia syreny z zewnątrz – syreny zewnętrzne wewnątrz budynku mogą być niesłyszalne)**,
- wydaje nauczycielom polecenie pozostania w miejscach schronienia do czasu uzyskania potwierdzenia, że można je bezpiecznie opuścić,
- po uzyskaniu informacji o zakończeniu zagrożenia organizuje powrót dzieci do sal,
- sprawdza stan dzieci i pracowników,
- ocenia stan budynku i jego otoczenia,
- w przypadku uszkodzeń lub zagrożeń nie zezwala na powrót do pomieszczeń i powiadamia odpowiednie służby.

**UWAGA! Samo ustanie sygnału syreny nie oznacza zgody na opuszczenie schronienia, jeżeli nadal istnieją inne zagrożenia lub służby wydały odmienne polecenia.**

**KROK 7. DOKUMENTOWANIE ZDARZENIA.**

**Po zakończeniu zagrożenia dyrektor przedszkola:**

- sporządza krótką notatkę służbową dotyczącą przebiegu zdarzenia,
- odnotowuje podjęte działania,
- ustala, czy wszystkie dzieci i pracownicy byli bezpieczni,
- dokumentuje ewentualne obrażenia, szkody lub inne zdarzenia,
- dokonuje analizy funkcjonowania procedury,
- w razie potrzeby wprowadza zmiany do procedur bezpieczeństwa.

## V. PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLA DO SYTUACJI ALARMOWEJ

**Dyrektor przedszkola, przygotowując placówkę do sytuacji alarmowej, powinien podjąć następujące kroki:**

**KROK 1. WYZNACZYĆ MIEJSCA SCHRONIENIA.**

Należy wskazać i oznaczyć miejsca, do których poszczególne grupy będą kierowane w przypadku alarmu.

**KROK 2. USTALIĆ DROGI DOJŚCIA DO MIEJSCA SCHRONIENIA.**

Dla każdej grupy należy wskazać:

- podstawową drogę dojścia,
- alternatywną drogę dojścia,
- miejsce docelowe.

**KROK 3. PRZYGOTOWAĆ WYKAZY/LISTY DZIECI.**

Nauczyciele powinni mieć łatwy dostęp do:

- list dzieci,
- aktualnych danych kontaktowych rodziców/opiekunów,
- informacji niezbędnych do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa.

**KROK 4. PRZYGOTOWAĆ WYPOSAŻENIE W MIEJSCU SCHRONIENIA.**

W miarę możliwości należy przygotować przedszkolny zestaw awaryjny, dostosowany do potrzeb dzieci. Może on zawierać m.in.: wodę, podstawową apteczkę, podstawowe środki higieniczne, rękawiczki jednorazowe, materiały pomagające dzieciom zachować spokój.

**KROK 5. PRZEPROWADZIĆ ĆWICZENIA.**

Procedurę należy okresowo przypominać pracownikom przedszkola oraz dzieciom w odpowiedniej i dostosowanej do wieku formie.

**Ćwiczenia mogą obejmować:**

- zapoznanie dzieci z zasadą spokojnego przemieszczania się,
- przejście ustaloną drogą do miejsca schronienia,
- sprawdzenie list obecności,
- sprawdzenie sposobu komunikowania się pracowników,
- sprawdzenie przygotowania wyposażenia awaryjnego.

**Ćwiczenia z udziałem dzieci powinny być wcześniej odpowiednio przygotowane i przeprowadzone w sposób niedopuszczający do wywołania u dzieci poczucia zagrożenia lub paniki. W przypadku ćwiczeń alarmowych należy stosować się do komunikatów właściwych organów. Informacje o ćwiczeniach są przekazywane z wyprzedzeniem.**